Ч. 52 — Второк 7 (19) марця 1895. — Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячнє . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Справи краєві.

Опіка над убогими і поліция над волоцюгами і жебраками.

Маґістрат міста Львова в справозданю, предложенім Видїлови краєвому, підніс, що майже з кождим роком росте у Львові число осіб, що потребують помочи і опіки, і число жебраків та волоцюг, що не мають охоти до працї, а впоминають ся вперто о милостиню. Добродійні заклади громадскі переповнені, особливо в осени і в зимі, ріжними убогими, а річна дотация з фондів громади м. Львова ледви може вистарчити на заспокоєнє щораз більших жадань помочи. Ті убогі, жебраки і волоцюги приходять з близших і дальших сторін від Львова, майже з цїлого краю, а то длятого, до громади не опікують ся убогими, хоч після закона громадского і закона о приналежности повинні, а злидарі без способу до житя у своїй громаді і без надії на поміч також, їдуть у столицю, де лекше о поміч чи з численних добродійних товариств приватних, чи з фонду громади, або й у шпитали на випадок недуги.

Причиною зростаючого впертого жебрацтва і волокитства есть і та обставина, що поліция обходить ся занадто лагідно з жебраками і волоцюгами в місті, хоч они незвичайно прикро дошкулюють перехожим. До того ще в громадах коло Львова не дбають о усуненє жебрацтва і волокитства.

В львівскім шпитали все убогих дуже богато, фонд краєвий має великі видатки, публична безпечність і санітарні відносини через убогих і волоцюг загрожені, а се для громади Львова не може бути байдуже.

Отже маґістрат міста Львова просить Видїл краєвий, щоби разом з Видїлами повітовими спонукав громади до належного виконуваня опіки над убогими і місцевої столїциї, аби усунути жебрацтво і волокитство.

Видїл краєвий видав до всїх Видїлів повітових обіжник, в котрім взиває їх, щоби пригадали громадам їх обовязки що-до убогих, котрим мають після закона дати спосіб до житя.

По закону на покрите видатків на убогих призначені кари грошеві поліцийні і карні, вплаваючі до громадских фондів для убогих. Відтак Видїл краєвий поручив Видїлам повітовим, щоби заможні громади заложили доми притулку для своїх убогих, котрим по змозї повинен дати роботу. Вкінци зверхности громадскі мають як найострійше виконувати місцеву поліцию, щоби жебраків і волоцюг не було.

Про нужду серед нашого селяньства

(пише Андрій Кругляк, начальник громади у Фразї коло Рогатина).

(Конець.)

„Братя! Яка-така наука придасть ся тому, хто єї посїдає, і такому єсть о много лекше жити на сьвіті, як такому, що нїякої не посїдає. От хоч би й я на примір, що о тім пишу: я признаю ся, що не посїдаю великих наук, бо заледво научив ся троха читати і писати і то ще в дяко-учительскій школї. Що-ж я там міг богато научити ся? Але кажу вам панове читателї, що я тепер о десять разів більше умію і розумію, як той дяк, що мене учив. Ви спитаєте мене з здивованєм: А то длячого? А я вам на то відповім братя:

„Тепер сьвіт що-раз дальше поступає наперед, а чоловік, котрий має трохи якої-такої науки, а при тім єсть дбалий і охочий до дальших наук, то они єму самі отвирають ся, бо нинї чого то не можна научити ся? Нині маємо, дякувати Богу, всїлякі товариства, от як н. пр. товариство „Просьвіта“, котрих давнїйше не бувало. (Той дяк, що мене учив, не знав ще про них). Ті товариства присилають нам книжочки і Ґазети дуже дешево, бо н. пр. таке товариство „Просьвіта“ дає нам дванайцять книжочок на рік, а поучаючих о господарцї, як робити при ріли, при огородї і пасїцї, як закладати крамниці, зсипи збіжа, щоби нам було лекше на передніку і о всїм тім, що нам селянам єсть найпотрібнїйше. І що-ж, братя, чи не може нинї чоловік більше уміти, як той дяко-учитель, що мене учив? Ото-ж видите, братя, треба посилати діти до школи і самим припильнувати, щоби дитина хоч що з початків научила ся, а потому дальше має ся вже з чого учити. Не кажіть, як уже дитина вийде зі школи а часом возьме книжочку до рук: „Кинь то, ти не будеш нї попом нї дяком; бери ся до роботи, а не до книжки!“ Ой братя, зле робите, коли так кажете, бо книжка не перешкаджає роботї господарскій, але тим більше заохочує до роботи. Коли дитина возьме собі книжочку чи там ґазетку та перечитає єї, а там буде написано, що там а там той так а так робить, так господарить; що той заложив собі крамницю а той що иншого, то дитина тогди набирає досьвіду і науки та й собі так робить. Тим більше не жа-

---

41)

Души на відлеті.

З памятника молодого лїкаря.

Новеля Мариана Ґавалєвича.

(Дальше).

Від пятьох днїв не мав я навіть часу заглянути до свого памятника; в шпитали прийшло ся менї заступати доброго Байкевича, що передвчера оженив ся. Клопиньскому мусїв я асистувати при операциї; відтинали ми палець якійсь бідній робітници фабричній під хльороформом; она бояла ся дуже засиплюваня і заклинала нас на все в сьвіті, щоби їй сказати правду, чи збудить ся потім?...

— Бо як нї — каже — то нехай би і так остало ся, як єсть; хоч помер би чоловік, сьвідомий себе.

Операция вдала ся, ми збандажували їй руку і она збудила ся, як би по обтинаню нігтя, а не пальця.

Не хотїла вірити, що вже по всїм; аж коли ми єї запевнили, стала плакати і лементувати:

— О Ісусе Христе!... що-ж я сирота пічну на сьвіті?... З десятьма пальцями не могла заробити на кусник хлїба, а як-же тепер дам собі раду тілько з девятьма?...

Товариші мої сьміяли ся з неї, але менї було жаль жінки, бо стала калїкою.

Ох, Боже, Боже, чому не дав Ти менї маєтку!... менче томили би Тебе люди скаргами своїми і плачем.

Але я себе знаю; роздав би все і знов нїчо не осталось би менї. За мягке маю серце, що-б я довго міг бути богатим.

Моя мати все повторяє менї то жартом.

Написала менї письмо на чотирох сторонах і прислала три слоїки конфитур і фляшку малинового соку, як коли-б не було досить солодке кожде єї слово!...

Забула дорога моя, що пише до доктора, бо дає менї ради „бабскі, але випробовані“, як каже, що зробити би зі старим Ґердою; просить, щоби я дав єму пити якесь зїле після єї мішанини і казав натирати ноги корінєм „кукурички“, чи чогось там — годї було добре перечитати слово, бо замазане.

То має бути певний і випробований лїк; дві знакомі єї вилїчили ся тим з пухлини.

Одно лиш є услівє, що ті корінцї треба в осени виривати конче з землї, бо инакше не помагають.

Мій Боже, до осени ждати!... коли ту кождий день може смерть принести.

Відпишу їй, що на кім иньшім спробую єї „певного лїку“; нехай має потїху і нехай їй здає ся, що помагає менї в медицинї.

Конфитури лишу собі — хоч що я з ними зроблю?... Маю ще горнець маринованих рижок, що менї прислала; стоїть, не починаний, бо чей же не можу брати єго з собою до ресторациї на обід, а дома менї не варять.

Але сок малиновий пішлю Шлярkевичевій для Юзя: то їй придасть ся.

Не знаю нїчого, що з того хлопця ще буде. Три днї тому мав, бідний, маліґну; просив, щоби скрипки положити коло него на подушцї і розмавляв з ними.

Від часу до часу рушав пальцем струну і слухав.

— Чуєш, матусю — говорив до матери — дзвони бють, правда?... то погріб іде. Марша грають, о!... похоронного марша. І я вмію грати єго, знаєте, мамо?... Щоби тілько міг я вдержати смичок, то зараз заграв би, але пан доктор гнївав би ся, правда?... Треба тихо лежати і не рушати ся.

Такі мрії в ночи дуже лякали єго матір.

— Я думала, що вже до рана не дожиє, — шепотїла менї в сїнях — вже не знала, що з ним почати. І молила ся з ним разом голосно і хрестила єго хрестом сьвятим і головою трохи об мур не товкла. Все єму ті дзвони гудїли і гудїли. Потім якось Господь змилосердив ся, що єму дав заснути над самим ранком, ну, і здавало ся менї, що є лучше. Хотїла я забрати єму ті скрипки, бо невигідно було сиротї, отже пробувала по маленьки виняти з під руки, але збудив ся, отворив зараз очи і наляканий, каже: „Що?... що?... хто менї бере мої дзво-

луйте того крейцара, бо певно не задармо его викинете, а запишіть ся в товариство „Просьвіта“, дістанете кождого місяця книжочку, а ваша дитина зимовими вечерами, в неділї і сьвята буде вам читати, а ви будете слухати з цїлим домом лїпше і з більшим хісном, як марнувати дорогий час на пустих і гидких балаканинах.

Милї братя! Не один з вас скаже: „От розписав ся, аби му ся писало!...“ Ой нї, братя; пишу і раджу вам то з цїлого серця, бо я не на кім иншім переконав ся, а як-раз на собі самім, що то значить наука. Не буду богато розписувати ся, бо коли би я хотів описати цїле своє житє з молодих лїт, то треба би написати хиба цїлу окрему книжку. Робив я добре, але робив, що правда, і много злого.... сам признаю ся до вини, бо нїгде правди дїти. Але простїть братя, бо я практикував сам всего, а часом аж завороту голови діставав і не знав, що роблю. Напишу вам братя; що наука не іде в ліс, коротко а зрозуміло, тілько прошу послухати, а потому будете мене судити, як вам сподобає ся.

Будучи малим хлопцем зачав я ходити до школи; тато відумерли мене, може я мав всего вісїм лїт. Ми були біднї а було нас шестеро дїтий. Старший брат пішов до войска; лиш я і брат ще менший від мене і три сестри з мамою зістались-мо дома. Ми погоріли і пішли мешкати до громадскої школи; отож я по троха учив ся і мусів пасти корову у дякоучителя. Нїм брат вернув з войска, мати поставила хатину і ми уже повернули назад на своє. Прийшов брат з войска, зачав не дуже добре господарити. Я, хоч не мав тогди ще розвиненого розуму, бо менї було в той час чотирнайцять лїт, але зрозумів тілько, що на будуще чекає мене щось недоброго. Не чекаю довго, тілько шукаю собі місця і знайшов в Торинцях церковних у бл. п. о. Туркевича і они научили мене дяківства. Був я пару лїт дяком, потім пішов до Львова, був при склепі в цукорни Новорити в ринку ч. 36. Звідтам взяли мене до войска, але я не довго там був, бо мене суперарбітрували. Вернув я домів і пішов знов на дяка до Фраґи та зістав там при о. Фациевичу, що суть нинї мітратом при архікатедральній церкві в Стнїславові. Тут я оженив ся з дївчиною, що лиш мала чотири морґи поля. Сумне моє і супружество було, бо в сам день веліля і то ще перед шлюбом мати моеї судженої померла. Сумна була моя доля; хатина старенька, будинків господарских майже нїяких не було, так, що я з тих чотирох морґів поля мусів пів морґа заставити і позичити собі 50 зр. та брати ся до ставленя хати. Але я побудував собі красну хату муровану з паленої цегли; тепер маю до 10 морґів свого поля, а винаймаю 16 морґів церковного по 10 зр. від морґа на рік. Поставив-ем собі будинки господарскї, а то також стодола і шопа разом на 34 ліктів, муровані з каменя і цегли. Все помурував я собі сам власною рукою, хоч мулярки не учив ся. Маю тринайцять штук худоби, трудив-ем ся і трудню ся ріжного рода предприємством, а то торговлею збіжа, крамницею, лісом; маю свою трафіку, доставляю на дорогу краеву Львів-Рогатин на сїмнайцять кільометрів камінь, хоч на рахунок громадский, але маю з тим досить клопоту.

Отож видите мої братя, що то значить наука. Менї тепер темнї люди завидують і дивують ся, з чого то бере ся, бо я не посідав майже нїяких капіталів. Але чоловік робить розумом, просьвітою, бо як я сказав, наука маленька щось приносить, а она потім що раз більше розмнажає ся. Нинї єсть з чого еї розмножити, бо добрі люди старають ся о нас, видають нам книжочки і ґазети, дуже дешево, лиш щоби нас научити. Отож ви, братя, беріть приклад, учіть ся і просьвічайтесь, а тогди вам певно не треба буде покидати свій родимий край, свою вітчину та іти в чужий край, в пустиню. Бо ти, брате, як будеш темний, то іди й сьвіт, а біда за тобою піде в слїд“.

Перегляд політичний

Fremdenblatt доносить, що в міністерстві справедливости ведуть ся наради в справі значного помноженя судів, особливо же повітових і збільшеня сил судейских, а то з причини маючої настати реформи процедури цивільної, розширяючої устне поступованє.

В справі реформи виборчої доносить N. fr. Presse, що теперішна система виборча опираюча ся на репрезентациї станів позістане та сама а до істнуючих чотирох курий виборчих прибуде ще пята, котра буде складати ся з двох ґруп виборчих, з котрих кожда буде вибирати сама про себе. До першої ґрупи будуть належати ті, що платять податок низше 5 зр., до другої всї робітники промислові, особливо же ті, що належать до каси хорих. На кожду з тих ґруп припаде по 35 послів. Для нової кляси виборців виготовить правительство поділ округів виборчих в той спосіб, що в кождім окрузї будуть вибирати обі ґрупи. Над сим проектом має ся тепер вести дальша нарада.

В Кіль роблять ся великі приготовленя на отворенє північно-всхідного каналу. Цїсаря австрийского буде заступати Найдост. Архикн. Франц Фердинанд, царя вел. кн. Алексій а короля Гумберта кн. Ґенови. В ревії фльоти возьме участь около 40.000 моряків нїмецких і до 25.000 заграничних.

З Петербурга доносять, що головна управа по дїлам печати розіслала до ґазет підозріних о лїбералізми окружник, в котрім каже, що ті ґазети ширять гадку, будьто би правительство думало вести тепер иншу політику як вело за помершого царя; правительство не думає робити нїяких змін, а ґазети, котрі ширять противні гадки, будуть карані після закона.

Новинки.

Львів дня 18 марця 1895.

— **Проґрама концерту**, устроюваного львівскими народними товариствами в память 34-их роковин смерти Тараса Шевченка дня 25 марта с. р.: 1. Промова. 2. Щуровский: Увертура з опери „Богдан Хмельницкий“ — виконає орхестра військова. 3. Декламация. 4. Нїщиньский: „Вечерницї“ — хор мішаний „Львівского Бояна“ з орхестрою. 5. Сольо-сьпів панни С. Крушельницкої. 6. Лисенко: Quodlibet з народних пісень — хор мужеский „Львівского Бояна“. 7. Дует — відсьпівають панна С. Крушельницка і Ол. Мишуга. 8. Колесса: Па музицї, виконає хор мужеский „Львівского Бояна“. 9. Нижанковский: Минули лїта молодиї, сольо-сьпів п. О. Мишуги при супроводї скрипки і фортепяну. 10. Топольницкий: Хустина, поема Т. Шевченка на хор мішаний і соля з супроводом орхестри. 11. Щуровский: „Козак“ з опери „Богдан Хмельницкий — орхестра. Початок з огляду на богату проґраму точно о годинї 7-ій вечером. Цїна місць: Фотель 2 зр. Крісло первоярядне 1 зр. 50 кр., другорядне 1 зр., вступ на салю 70 кр., ґалерия 40 кр. Білети замовляти можна, присилаючи за них гро-

---

ни?...“ Почав плакати, ледви знов утихомирила его.

Я їй сказав, що то перелїм в слабости, що тепер уже на добре поправить ся і що небезпечність зовсїм мине; щоби тілько не гризла ся занадто.

От, пуста балаканина!... що ту матери радити, щоби була спокійна, коли над еї дитиною смерть лїтає і як сокіл лопоче крилами.

Богато поможе перевазия в таких випадках! Она-ж від того й мати, щоби ту дитину закривати собою навіть перед самою смертию.

Однак від вчера вже справдї лучше, горячка троха менча, віддих свобіднїйший, тілько ослабленє велике. Може я его таки витягну ще з сеї недуги і на ноги поставлю.

Коли-б то менї вдало ся!

Моя золота матуся прирікає менї молити ся щоденно за моїх пацієнтів і каже менї мати надію.

Моли ся, матусю, моли, а я буду своє робити, що лиш буду міг. В спілцї може хоч одну жертву виратуємо.

Про ту малїґну виговорив ся я перед Ґердою; якось то заняло его більше, як що инше, бо слухав, головою махав і, здає ся, був зворушений.

Каже, щоби я мав надію, бо маю щасливу руку; відколи ходжу до него, чує ся як би покріпленим і не так ему все долягає. Вчера мусів я цїлий вечір просидїти у него.

— Не відходи, не відходи ще — просив мене, коли тілько я вставав пращати ся — як лиш вийдеш, я зараз задрімаю і менї почне ся снити, що я впав у якусь чорну, глубоку воду... то менї від якогось часу все снить ся. Несе мене так по цїлих ночах з тою якоюсь фалею, мов би топельника і не викидає на жаден берег. Нїби сон, нїби ява... а то скучно так плисти без мети. Вже досить маб я сего в житю....

Не хотів з чимсь виговорити ся, що ему очевидно лежало на серци; бо закусив уста і відвернув голову від стїни. Просив, щоби ему перечитати „Куриєра“.

— Подиви ся, хто там помер — каже. При кождім прізвищи повтаряв, „не знаю“, жмурив очи щораз більше, вкінци заснув і перестав слухати.

Я казав Банасьовій пильнувати его, бо віддих его видав ся менї якийсь тяжший і храпливійший, як звичайно.

Коли спить, на лици его являє ся якийсь смуток, понурість і біль; аж тодї пізнати по нїм, як та недуга підкопує его та підгризає.

Однак мусів бути добрий чоловік, та не дуже щасливий в житю. Все менї щось на то виглядає, хоч нїчого не знаю, а випитувати ся не годить ся.

Впрочім, що менї з того?...

. . . .

Ну, дивіть ся, як дивно сходять ся люди в житю!.... Адже то зовсїм так, як в якій повісти.

Коли-б таке я читав, може би не повірив, бо чоловікови найчастїйше здає ся, що чого сам не зазнав, не бачив, або не перебув, то не може бути зовсїм правдиве, і що житя є стілько, кілько він его в себе загорнув, а сьвіта стілько, кілько сам побачив.

Кождий судить других після себе; добрий лекше вірить в добрих, злий підозріває зле всюди, а то, до чого сам був би спосібний в даним случаю, на его думку мусить доконче бути й у других, і не хоче повірити, що можна зробити инакше, а тілько так, як він сам зробив би.

Та я не о тім хотів писати, тілько о тій дивній стрічи Левоньского з Ґердою.

Прийшов ту до мене вчера, в саме полудне, батько панни Мінї довідати ся, чи не знаю, коли вертає Дунин, котрий там лїчив, і застав саме Банасьову в переднїй комнатї. Я казав собі тепер що дня приносити вісти, як там ніч минула і як старий чує ся від рана.

Баба зі мною вдає ся в розмову, як би я що найменче був еї кумом і все мене випитує ся, що я думаю, чи буде ще що з еї пана, чи вже зовсїм нїчо?...

— Бо, щоби я знала, що вже на смерть засуджений, то привела би ему сьвященика і нехай би там з Господом Богом зробив остатний рахунок — говорила сама вчера.

Левоньский почув се.

— Когож то, пане доктор, маєте так тяжко хорого? — спитав мене.

Я сказав ему прізвище, а той аж руки заломив:

— Ґерда ?.... Ґерда вмирає?... кликнув і лице змінило ся ему відразу.

Очевидно зворушила его та несподївана новина до глубини серця.

— Ви певно, добродію, знаєте его особисто? — спитав я.

— Чи я его знаю?... кілько лїт! спитайте, консиляр. Ну, дивіть ся, панство! І я аж нинї... аж нинї довідую ся о тім!... Деж він мешкає?... Хто при нїм є?...

Я оповів ему все, як було.

Левоньский махав головою з великим жа-

ші, у проф. Володимира Шухевича у Львові, ул. Чарецкого ч. 26. — По концерті відбуде ся в сали „Клюбу почтового" (давнійше товариство Frohsinn в готели Жоржа) спільне зібране (комерс), в часї котрого уряджує „Клюб Русинок" велику томболю з присланих на памятник Т. Шевченка з нерозпроданих дотепер робіт жіночих. Програму томболї подасть Клюб слїдуючого тиждня.

— Складки. І. На дім „Просьвіти" п. Иосиф Кульчицкий з Будзанова 3 зр., п. Василь Потелицкий ц. к. официял почтовой зі Львова 1 зр., п. Іван Ронґуш ц. к. амануензіс університ. бібліотеки в Чернівцях 1 зр., о. Петро Єзерский з Глещави 1 зр., о. Іван Дашкевич з Тустанович 1 зр., о. Петро Ґіль парох з Шершеновець 5 зр., о. В. Ганицкий з Новошина 1 зр., п. Н. Хоркавий урядник зелїзниці державної в Щаковій 1 зр., 50 кр., п. Мінкусевич нотар з Рожнїтова складку від гостий 5 зр. 50 кр., Хв. Товариство „Клюб Русинок" у Львові 30 зр., Впр. о. Іван Юзичиньский з Боринич 10 зр.,—На будову руского театру п. О. Данкевич зі Снятина 8 зр. 50 кр. (т. е. 5 зр. 10 кр. за купони а 3 зр. 40 кр. від Анни Голоти), п. Іван Ронґуш з Черновець 1 зр., о. Димитрій Лойванюк з Винятинець 10 зр., о. Петро Ґіль парох з Шершеновець 5 зр.

— Громадяне села Заміхова, повіта ярославского, заохочені розцьвітом читальні в Сосници що мае нині вже три крамниці в селї, купила коршму за 1300 зр., виплатила всї уділи і будить як найкрасші надії, рішили й у себе заснувати читальню „Просьвіти" а відтак крамницю. Статути внесено вже до ц. к. Намістництва.

— П. Володимир Коцовский зложив сими днями докторат фільософії на університеті в Чернівцях. Яко дісертацию докторску предложив п. Коцовский працю „Історичні критичні замітки до „Слова о полку Ігоревї". Від 15 марта приділено дра Коцовского до служби в львівских семинариях учительских на місце покійного проф. Омеляна Партицкого.

— Про руский театр пишуть нам з Самбора: До нас приїхав руский театр, котрий від 26 лютого дае представленя. Поводжене материяльне добре, а то завдяки місцевій і доокрестній публиці, котра відносить ся симпатично до нашої сцени. Однак симпатия сама би не вистарчила, коли би не знаменита гра артистів і удачне представлене кождої штуки не заслугували на признане та на оправдане тих жертв, які публика охотно складае. Виставлено до тепер 4 оперетки і 6 народних штук. Сьпіви опереток були правдиво концертово викінчені, а народні штуки, взяті вірно з житя народа при добрій грі артистів робили вражінє на слухачів. Здавало ся, що в тую хвилю есьмо в народі і дивимо ся на его житє, поведенє, на его долю і недолю. При тім єсть тілько поучаючих образів і примірів, особливо для селян, що варто би, щоби селяни, заохочені своїми душпастирями, учащали на представленя. Особливо селяни заможнїйші могли би се зділати, а вернувши домів з представленя розповіли би своїм братям сусїдам не одно добре, що виділи та навчили ся. Може би вже був час, щоби наші селяни покинули ту блудну і шкідливу гадку, що для хлопа тілько коршма. Що-до нашого театру треба ще слушно заприміти, що персонал его складае ся з добрих сил, котрими і більші сцени могли би повеличати ся. П-а Фіцнер яко прімадонна і п. Лопатиньска яко друга сила сьпівна своїми милозвучними голосами стягають численну публику, а п-нї Підвисоцка в ролях забавних і характеристичних причиняе ся до веселого настрою серед публики. Немеше повне признане належить ся молодій, талановитій п-ї Слободівні, котра одна з персоналу надае ся до ріль справді драматичних. З артистів належить відзначити П. Підвисоцкого, Ольшаньского, Яновича, Лопатиньского і заслуженого ветерана, а теперішного управителя театру п. Стечиньского. *Ф.*

— Звів ся чоловік. В сїчни с. р. арештовано в каварни Шайдля у Відни жида Емиля Корнфельда, резервового поручника в хвили, коли украв одному майорови плащ і хотїв утечи. Слїдство виказало, що Корнфельд допустив ся крім того численних инших обманьств і крадежий. По судовій розправі засуджено Корнфельда на півтора року тяжкої вязниці з зазначенєм в мотивах, що накладае ся на него длятого таку тяжку кару, бо допускав ся крадежий все в мундурі офіцирскім.

— Фальшівник монет. Від якогось часу в Кракові і околици сего міста кружили по людях австрийскі ґульдени, дуже зручно зроблені з мішаної цини з оловом. Як би не фальшивий звук тих ґульденів, годі було би їх розпізнати від правдивих. Зібравши потрібні дані, краківска полиция зробила минувшого тижня в ночи ревізию у слюсаря Осипа Тухевича в Подгужу. І справді знайдено у него станци до відбиваня ґульденів, потрібні прибори і черенки до вибиваня написи viribus unitis на округі монети. А що найважнїйше, найдено богато готових фальшивих ґульденів. Полиция арештувала зараз Тухевича, его матїр і кохапку Шевчиківну, котрі, здае ся, пускали ті фальшиві гроші між людий.

— Сьвідок чи винуватий? Наші читателї пригадують собі певно убийство в Калядорфі під Віднем на саме Різдво. Убийник позбавив житя слугу і дитину, щоби зрабувати дім різника. Суд думав, що то Вондрачек убив, тимчасом при розправі він сказав, що то сьвідок Осип Матес убив ті особи сам. Зараз Матеса увязнили і зарядили нове слїдство.

— Добрий апетит. Десять Віденців подїлило ся на дві ґрупи по пять і заложили ся о 50 зр., хто більше з'їсть і випе. Притім були сьвідки, котрі числили все. Отже перша ґрупа за чотири годині з'їла 40 ґуляшів, 50 пар ковбасок, 20 розбратлїв, 20 хлїбів, 120 кріґлїв пива. Друга ґрупа за той сам час списала ся ще лїпше: з'їла 70 ґуляшів, 60 пар ковбасок, 35 розбратлїв, 25 хлїбів і випила 135 кріґлїв пива. Апетит справдї нечуваний тай жолудки мабуть сильні.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Оппава 18 марця. В закопі Гогенеґґ, в маєтности бл. п. Архікнязя Альбрехта наслїдком експльозиї згинуло 43 робітників, 11 єсть тяжко покалїчених, а 6 годї було доси відшукати. Теперішний властитель сих дібр, Найдост. Архікнязь Фридрих приказав кождій вдовици по нещасливих жертвах катастрофи виплатити по 100 зр., а що року із доходів копалень додавати ще кождій вдовици і кождій сироті таку саму суму, як виносить річна пенсия. Похорон відбуде ся коштом заряду копалень.

Берлин 18 марця. Після Post отворене північно-всхідного каналу відбуде ся дня 19 червня с. р.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·21	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11		—
Підвол. Підзам	6·58	3·32	10·40	11·35		—
Черновець	6 51		10·51	3·51	11·06	—
Стрия			10·26	7·21	3·41	7·4
Белзця			9·56	7·21	—	

Приходять з

Кракова	3·08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10 06	6·27	9·46	—	—
Підвол. Підзам	2·34	[illegible]	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16		7 11	8.13	1·03	2·3
Стрия	—		9·23	9·10	12·46	—
Белзця	—		3·24	5 21	—	—

Числа підчеркнені, означають пор[illegible] нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. ра[illegible]

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продае ся білєти полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дае ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) уділяе ся устних або письмених пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники звзваляють, можна также засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

лем, слухав зі смутним співчутєм і повтаряв тілько:

— Ох, мій Боже!... ох, мій Боже!... Отже зовсїм не оженив ся? — спитав вкінци.

— Здае ся, що не був нїколи жонатий.

— Додержав слова, дивіть ся, тверда душа....

Ті слова заціхавили мене ще більше. Я рад був знати минувшину старого дивака; але не хотів випитувати ся у Левоньского. Єму-ж видко треба було виговорити ся в тій хвили перед ким, бо почав ходити по моїм кабінетї з руками в кишенях, з похиленою головою, і говорив ніби до мене, а ніби до себе по половині.

— Адже то вже мусить бути старець? що?... між нами пятьнайцять лїт ріжниці. Коли-б не то, був би оженив ся з Карольцею і хто знае, може би все було инакше. Але я був молодший, видали за мене, а він мусїв уступити ся.... Любив еї також, то певно. Плакав, як студент, коли ему вкінци відмовили.... але поступив собі чесно, як мало хто. Усунув ся, кажу вам, як тінь з еї дороги; пропав і не показував ся навіть на очи нікому. Він любив еї цїлою душею, тілько на мужа... годї було!... Тоді вже міг бути еї батьком Двайцять три роки тому, споро часу, а вірним остав ся їй аж до смерти.

З тих слів его зміркував я вкінци, що оба старали ся о одну панну, о покійну жінку Левоньского, котрий ей дістав, а тамтой мусїв відійти з пустими руками, бо родичі не хотїли вязати еї долї з чоловіком, о тілько лїт старшим.

Може були ще й які инші причини, але Левоньский не хотїв їх з діскреції згадувати. І так за богато оповів менї під вражінєм сеї вісти, що его давний суперник умирае.

— Треба вам знати, що то був чоловік з незвичайним характером — говорив про него — все троха дивак, оригінал, нарвана голова, але характер!... Чеснота без змази. Тілько не мав щастя до нїчого. Два рази тратив маєток з власної вини, з легкодушности, з надмірного довіря до людий. Коли старае ся о мою жінку, був ще дуже заможний, але в тім часї прийшла кріза і підорвала бідакови ноги.... потім, кажуть, знов вигребав ся. Говорили навіть, що вступив у монастир десь в Італії, пішов на війну 1871-го року, Бог знае, куди по сьвітї волочив ся, а тепер.... дивіть ся, вмирае самітний, бідний, як Лазар!...

Відзивали ся в нїм якісь давні спомини і ворушили ему серце щораз більше. Не міг усидїти на місци; все щось нового докидав у своїм оповіданю, все допитував ся о нові подробиці про Герду, а вкінци сказав:

— Як ви думаете, чи можна би того бідака відвидїти?... Не пошкодило би се ему?... Я би так бажав ще подякувати ему за се, що для мене зробив!... Посьвятив ся, бо треба вам знати, що Карольця була ему прихильна, подобав ся їй, тілько родичів послухала і дала собі вдрадити.

Голос ему тремтїв зі смутку при тих словах і очи мав вогкі.

— От — зітхнув потім — всїм нам не пощастило ся. Він умирае, она давно вже в могилї, царство їй небесне!... а я вдовець, а моя бідна дитина, як цьвітка всихае!...

(Дальше буде).

Надіслане.

За редакцию відповідає Адам Кроховецкий

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.